

**Primăria
Capitalei**

ASSMB

Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București

RAPORT FINAL

Campania de Promovare a Sănătății Orale

ASSMB, BUCUREȘTI

IUNIE 2019

SERVICIUL PROMOVARE A SĂNĂTĂȚII ȘI PUNCTUL FOCAL

CUPRINS

CAPITOL I - Contextul campaniei.....	3
CAPITOL II – Obiective.....	4
CAPITOL III - Instrumente utilizate în desfășurarea campaniei.....	6
CAPITOL IV - Instrumente folosite în evaluarea rezultatelor campaniei.....	8
IV.1. Chestionarul adresat elevilor din clasele a V-a, a VI- a și a VII-a.....	8
IV.2. Chestionarul online adresat părinților	11
IV.3. Activități de control în unitățile de învățământ.....	14
CAPITOL V – Imaginea campaniei.....	16
VI.1. Ecouri ale campaniei	17
CAPITOL V - Rezultatele campaniei.....	18

CAPITOL I - Contextul campaniei

Sănătatea orală este o parte integrantă a sănătății generale, existând o legătură strânsă între acestea. Pentru un organism sănătos este extrem de importantă prevenția și tratarea precoce a afecțiunilor orale.

Studiile susțin că deprinderile de igienă orală la copii sunt puternic influențate de mediul în care aceștia sunt crescuți.

Conform datelor statistice furnizate de Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică (CNSISP), mai puțin de jumătate dintre elevii de 11-13-15 ani din România se spală pe dinți în acord cu normele de igienă dentară, adică de cel puțin două ori pe zi.

- Băieții se spală pe dinți în acord cu normele de igienă dentară într-un procent semnificativ mai mic (38%) decât fetele (52%).

- Elevii (atât fetele cât și băieții) care provin din familii cu un statut socio-economic scăzut, cu ambii părinți șomeri sau care locuiesc doar cu un părinte au o probabilitate de 2 ori mai mare față de restul elevilor de a avea o igienă orală deficitară.

Raportat la studiul internațional HBSC, prevalența spălatului pe dinți (2 ori/zi) în rândul adolescenților din România înregistrează printre cele mai scăzute valori (45%), față de media de 67% a celor 42 de țări participante, în timp ce elevii din peste 20 de țări raportează practicarea acestui comportament zilnic, într-un procent de 70% - 80%¹.

Copiii cu acces la îngrijiri stomatologice în cabinetele școlare au prezentat o sănătate orală semnificativ mai bună. (Studiul PAROGIM, 2013)

Având în vedere prioritatea stabilită de Primăria Capitalei, prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București (în continuare ASSMB) în ceea ce privește dezvoltarea educației pentru sănătatea copiilor, ASSMB a considerat că desfășurarea continuă a unei astfel de campanii este necesară, fiind menită să aducă un aport semnificativ conturării bunelor practici și a unei baze de cunoștințe solide.

Astfel, pentru al doilea an consecutiv, Campania de Promovare a Sănătății Orale a fost desfășurată în toate unitățile de învățământ preșcolar și școlar de stat din Municipiul București.

¹ <http://insp.gov.ro/sites/1/wp-content/uploads/2014/11/Raport-HBSC-Romania-bun.pdf>

CAPITOL II – Obiective

Considerăm că factorul cel mai important în dezvoltarea sănătății îl reprezintă **educația pentru sănătate**.

Prin intermediul campaniei, Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București (ASSMB), în parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Municipiului București (ISMB) și cu Federația Națională a Asociațiilor de Părinți- Învățământ Preuniversitar (FNAP -IP) dorește să dezvolte comportamente sănătoase care să definească stilul de viață al viitorilor tineri.

Obiectivele campaniei le reprezintă conștientizarea importanței igienei orale; educarea comportamentelor de igienă orală; informarea copiilor privind afecțiunile orale și factorii de risc care contribuie la producerea acestor afecțiuni; transmiterea de recomandări preșcolariilor și elevilor privind menținerea sănătății orale; evidențierea legăturii dintre sănătatea orală și cea generală și importanța pentru un organism sănătos a prevenției și tratării precoce a afecțiunilor orale.

Beneficiari ai campaniei au fost preșcolarii și elevii din rețeaua școlară a Municipiului București.

Durata campaniei: În prima etapă ce a fost desfășurată în anul școlar 2017-2018, în perioada martie-iunie, acțiunea s-a adresat copiilor din grădinițe și elevilor din clasele O-IV, în anul școlar 2018-2019 fiind extinsă și la nivel de gimnaziu.

Campania de Promovare a Sănătății Orale a fost lansată, pe data de 19 noiembrie 2018, în școlile și grădinițele din București, aflate în subordinea ISMB.

Campania de informare și educare a avut două **obiective principale**:

- ✓ prevenirea afecțiunilor stomatologice;
- ✓ colectarea datelor privind sănătatea orală a copiilor din școlile și grădinițele bucureștene.

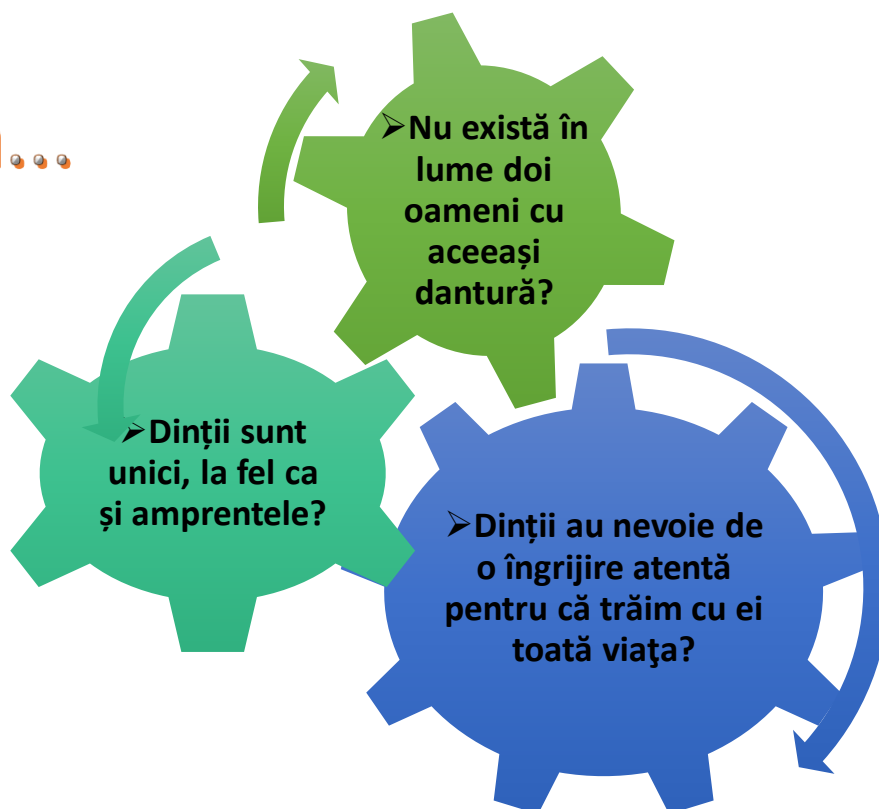
Acțiunile întreprinse pentru campania de sănătate orală:

- Acțiuni de informare;
- Tehnici corecte de periaj dentar; tehnicile de periaj explicate pe scurt (Tehnica Fones și Tehnica Ruloului)
 - Deprinderea unor obiceiuri alimentare sănătoase; alimente cariogene și cario-protectoare;
- Controale gratuite, în mod regulat, la medicul dentist din cabinetele școlare;
- Posibilitatea sigilării molarilor/premolarilor în cabinetele medicale școlare.

Orele de educație pentru sănătate dentară au fost adaptate pe categorii de vârstă, existând modalități diferite de a prezenta informațiile.

Fiecare curs a început cu rubrica ”Știați că...”

Știați că...

CAPITOL III - Instrumente utilizate în desfășurarea campaniei

Afișul campaniei

Broșuri

Chestionare

Mulaje Dentare

Kituri formate din periuță și clepsidră

La sfârșitul fiecărei ore, copiii din grădinițe au primit kituri cu periuță și clepsidră, menite să le sporească interesul privind igiena orală.

Prezentare Power Point

Prezentarea Power-Point a fost realizată într-un mod cât mai atractiv pentru a capta atenția copiilor, fiind folosită ca suport tehnic de către cadrele medicale ce au susținut orele de educație pentru sănătate orală.

Prevenirea cariilor dentare

În cadrul prezentării PowerPoint au fost realizate și introduse două clipuri video ce ilustrează tehnicile corecte ale periajului dentar și tehnicile incorecte folosite uneori pentru curățarea danturii.

CAPITOL IV - Instrumente folosite în evaluarea rezultatelor campaniei

IV.1. Chestionarul adresat elevilor din clasele a V-a, a VI- a și a VII- a

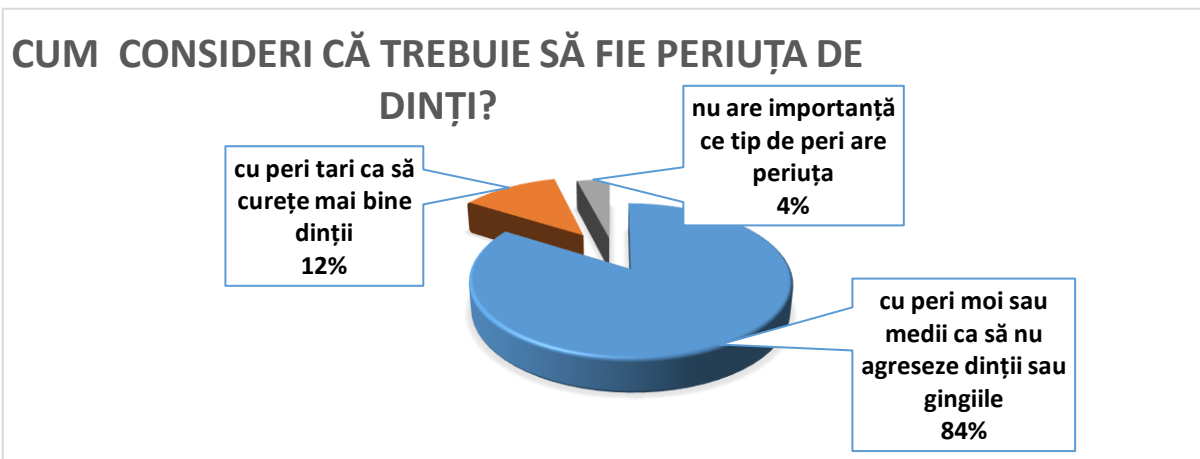
Formularul de feedback dedicat elevilor a fost creat pentru a evalua impactul informațiilor transmise în cadrul orelor de educație pentru sănătate aferente Campaniei de Promovare a Sănătății Orale, dar și pentru a monitoriza cunoștințele elevilor în materie de sănătate orală.

Informațiile obținute în urma completării formularelor sunt de tip calitativ și cantitativ, putând fi detaliate în funcție de anumite criterii, astfel încât acestea să permită o cunoaștere aprofundată a unor aspecte ale acestei campanii, care nu pot fi abordate din surse secundare.

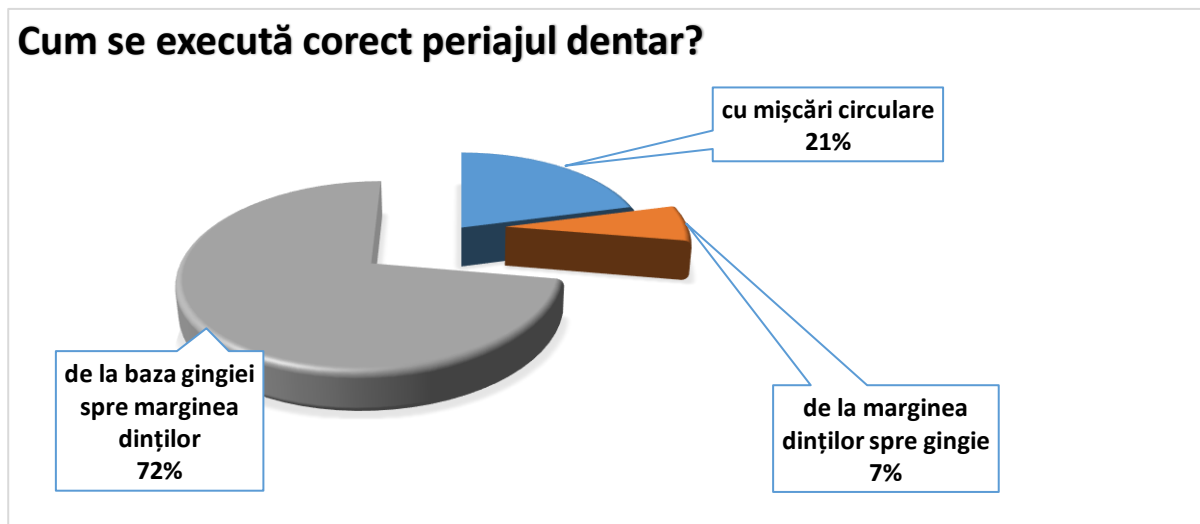
În timpul orelor de educație pentru sănătate, cadrele medicale au distribuit elevilor din clasele a V-a, a VI-a și a VII-a un număr de 43.500 de chestionare.

Astfel, conform rezultatelor evaluate s-au constatat următoarele:

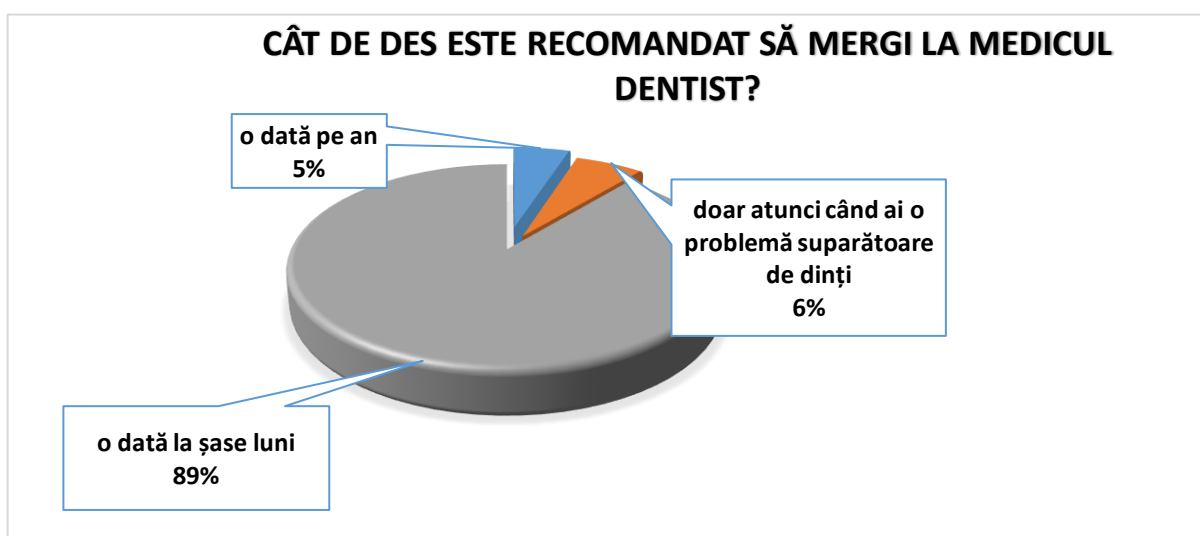
La prima întrebare, "Cum consideri că trebuie să fie periuța de dinți?", **84%** dintre respondenți dețin noțiunile corecte despre mijloacele cu care executăm periajul dentar; **12%** dețin informații eronate, iar **4%** nu dau importanță acestui aspect.

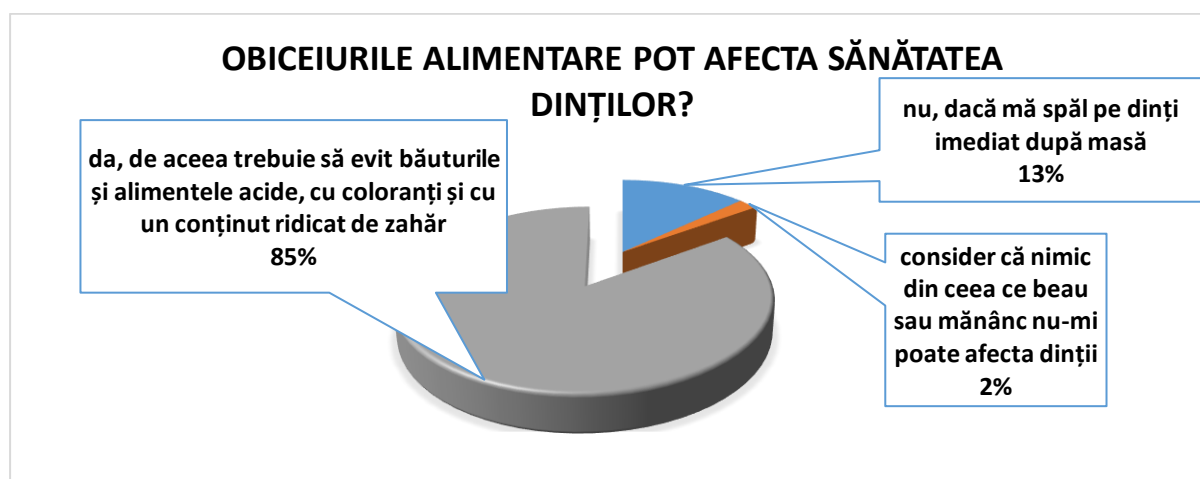
La a doua întrebare, "Cum se execută corect periajul dentar?", **72%** dintre respondenți au înțeles tehnica de periaj corectă; **21%** confundă tehnica pentru adulți cu cea pentru copii, iar **7%** nu au reținut tehnica corectă, executând periajul greșit.

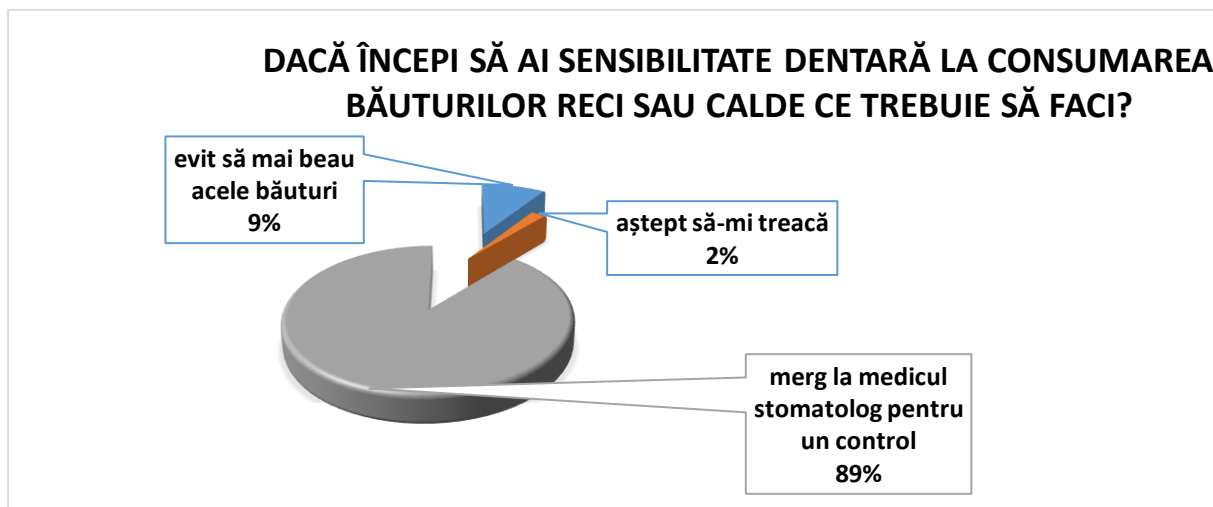
Întrebarea numărul 3, "Cât de des este recomandat să mergi la medicul dentist?", **89%** din totalul copiilor chestionați știu când trebuie să se prezinte la medicul stomatolog; **6%** se adresează medicului la nevoie, iar **5%** dețin informații incorecte privind frecvența consultului stomatologic.

La întrebarea numărul 4, "Obiceiurile alimentare pot afecta sănătatea dinților?", **85%** dintre respondenți cunosc importanța alimentației pentru sănătatea orală; **13%** cred că spălătul pe dinți compensează o alimentație necorespunzătoare, iar **2%** dețin informații greșite despre alimentație în ceea ce privește sănătatea orală.

La ultima întrebare, "Dacă începi să ai sensibilitate dentară la consumarea băuturilor reci sau calde ce trebuie să faci?", **89%** din respondenți conștientizează că sensibilitatea dentară este anormală și știu că trebuie să consulte stomatologul când apare; **9%** evită factorul ce declanșează sensibilitatea și nu merg la medic, iar **2%** nu sunt informați și cred că problemele se rezolvă de la sine.

În concluzie, majoritatea respondenților, cel puțin la nivel teoretic, dețin cunoștințele necesare menținerii unei igiene corespunzătoare și implicit al unui aparat dento-maxilar sănătos. Orele de educație pentru sănătate desfășurate în mod constant sunt necesare în vederea menținerii acestor comportamente sănătoase acumulate până în acest moment, dar și pentru dezvoltarea lor continuă.

IV.2. Chestionarul adresat părinților

13.000 de părinți au răspuns

Având în vedere prioritatea stabilită de Primăria Capitalei, prin Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București în ceea ce privește dezvoltarea educației pentru sănătatea copiilor și continuarea Campaniei de Promovare a Sănătății Orale, ASSMB a considerat ca fiind oportun și necesar crearea unui chestionar adresat părinților, putând fi accesat atât în mediul on-line, cât și în format fizic.

ASSMB și-a propus ca părinții să fie informați permanent asupra campaniei desfășurată în școli și grădinițe, iar în particular, prin completarea chestionarelor, ei să urmărească impactul educativ asupra copiilor.

Oportunitatea creării unui chestionar on-line a constat în evaluarea rapidă, în timp real, a impactului campaniei de promovare a sănătății orale.

Formularul de feedback dedicat părinților a fost creat pentru a evalua impactul informațiilor transmise în cadrul orelor de educație pentru sănătate aferente Campaniei de Promovare a Sănătății Orale.

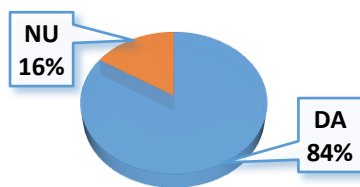
Informațiile obținute în urma completării formularelor sunt de tip calitativ și cantitativ, putând fi detaliate în funcție de anumite criterii, astfel încât acestea să permită o cunoaștere aprofundată a unor aspecte ale acestei campanii, care nu pot fi abordate din surse secundare.

Chestionarele au fost completate de un număr de aproximativ 13.000 părinți, dintre care doar 1.220 de persoane au completat chestionarul online, restul fiind distribuite către părinți cu ajutorul cadrelor medicale și cadrelor didactice.

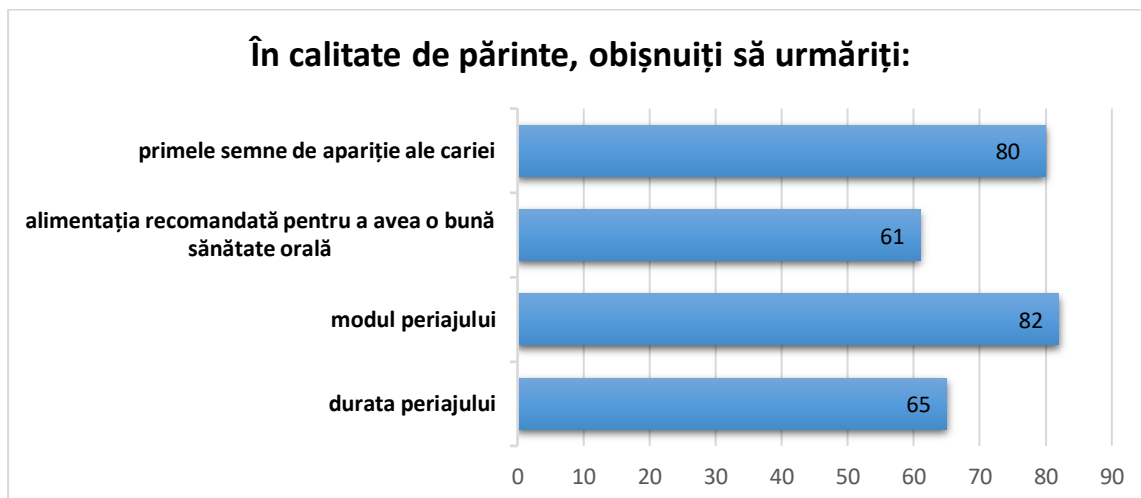
Astfel, conform rezultatelor evaluate s-au constatat următoarele:

La prima întrebare, "Este copilul mai preocupat de igiena orală după participarea la orele de educație pentru sănătate?" s-au înregistrat în proporție de **84%** răspunsuri "DA" și **16%** răspunsuri "NU".

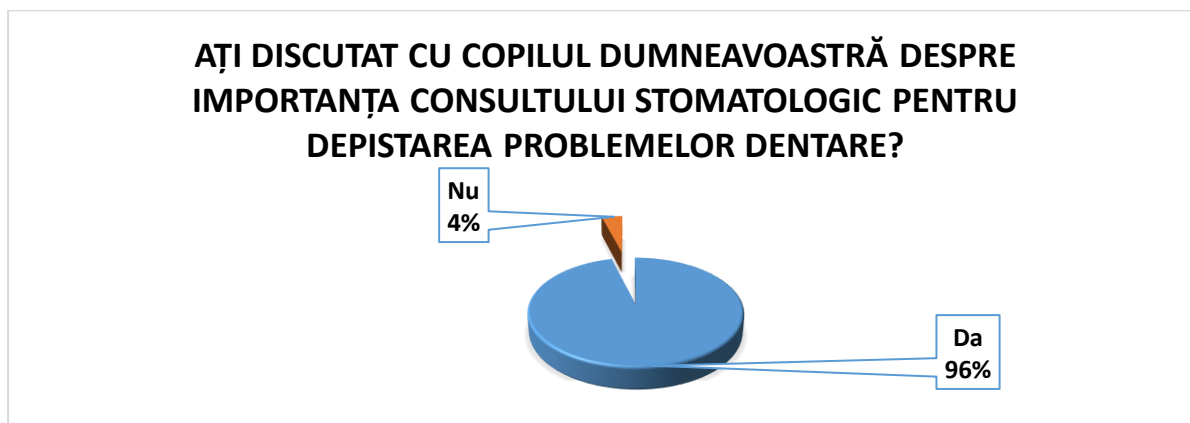
ESTE COPILUL MAI PREOCUPAT DE IGIENA ORALĂ DUPĂ PARTICIPAREA LA ORELE DE EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE?

La întrebarea numărul 2 "În calitate de părinte, obișnuieți să urmăriți: – durata periajului, modul periajului, alimentația recomandată pentru a avea o bună sănătate orală, primele semne de apariție ale cariei", răspunsurile variază astfel: **65%** dintre părinți urmăresc durata periajului, **82%** sunt atenți la modul periajului, **61%** consideră că este importantă alimentația recomandată pentru a avea o bună sănătate orală, iar **80%** urmăresc primele semne de apariție ale cariei. Se observă **varietatea răspunsurilor combinate**, iar proporțiile ridicate arată atenția deosebită acordată de către părinți asupra tuturor aspectelor care alcătuiesc o bună sănătate orală.

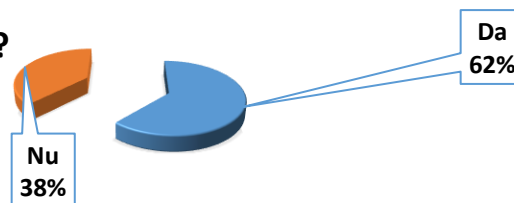

Întrebarea numărul 3 "Ați discutat cu copilul dumneavoastră despre importanța consultului stomatologic pentru depistarea problemelor dentare?" a avut în proporție de **96%** răspunsuri "DA" și **4%** răspunsuri "NU". Deși răspunsurile pozitive sunt preponderente, prevenția și informarea continuă asupra factorilor ce pot afecta sănătatea orală este necesară în mod continuu.

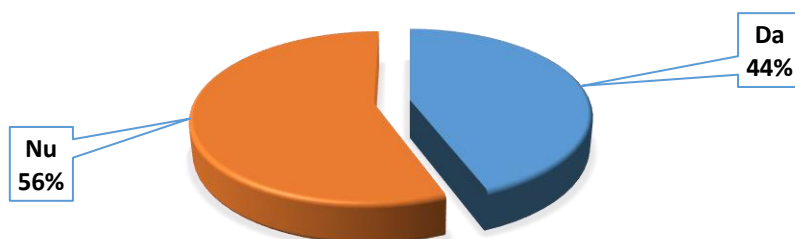
La întrebarea numărul 4, "Știați că în cabinetele stomatologice școlare consultația și tratamentul sunt gratuite?", răspunsurile au fost împărțite astfel: **62%** răspunsuri "DA" și **38%** răspunsuri "NU". Rezultatele obținute la această întrebare ne arată că mai mult de jumătate din părinții/reprezenții legali ai copiilor sunt la curent cu elementele de gratuitate ale consultațiilor și ale tratamentelor din cabinetele stomatologice școlare.

ȘTIAȚI CĂ ÎN CABINETELE STOMATOLOGICE ȘCOLARE CONSULTAȚIA ȘI TRATAMENTUL SUNT GRATUITE?

La ultima întrebare, ”Știați că pentru copiii bucureșteni există 2 proiecte pentru aplicare gratuită de aparate ortodontice? Detalii pe site-ul www.assmb.ro”, s-au înregistrat ca răspunsuri ”DA” – 44% și ”NU” – 56%. Astfel, se poate observa că impactul proiectelor desfășurate de ASSMB a fost unul major, vizibilitatea acestora fiind semnificativă, iar părinții/reprezentanții legali au fost informați despre desfășurarea proiectelor cu impact pentru copiii bucureșteni.

ȘTIAȚI CĂ PENTRU COPIII BUCUREȘTENI EXISTĂ DOUĂ PROIECTE PENTRU APLICARE GRATUITĂ DE APARATE ORTODONTICE?

În concluzie, evaluând răspunsurile care reies din formularul de feedback al Campaniei de Promovare a Sănătății Orale adresat părinților/reprezentanților legali, observăm că aceștia conștientizează importanța prevenției afecțiunilor orale, se implică activ în educația pentru sănătatea orală a copiilor prin supravegherea acestora în timpul periajului, prin oferirea unei alimentații corecte și prin urmărirea primelor semne de apariție ale cariei. Se observă că proiectele derulate de ASSMB au o vizibilitate ridicată.

IV.3. Activități de control în unitățile de învățământ

În temeiul art. 31 punctul 5 din Regulamentul de Organizare și Funcționare al Administrației Spitalelor și Serviciilor Medicale București, inspecții de specialitate, angajați în cadrul Serviciului Promovare a Sănătății și Punctul Focal, au exercitat activitatea de control și supraveghere în unitățile de învățământ de stat din Municipiului București.

Aceste acțiuni au avut drept scop asigurarea bunei desfășurări a Campaniei de Promovare a Sănătății Orale precum și observarea impactului informațiilor transmise de către cadrele medicale, preșcolărilor și școlărilor. De asemenea, s-a avut în vedere corectarea eventualelor deficiențe și abateri, stabilirea de responsabilități precum și analizarea cauzelor acestora.

Înainte de desfășurării fiecărei acțiuni de control s-a efectuat o documentare, care a constat în analiza elementelor esențiale și specifice, în baza căreia s-au identificat obiectivele acțiunii de control.

Procedura a presupus ca la finalul efectuării activității de control să se întocmească de către inspecții de specialitate aflați pe teren un proces verbal privind desfășurarea orelor de educație dentară conform programărilor transmise de către cadrele medicale, acte în care s-au consemnat aspectele constatate ca urmare a verificării obiectivelor de control stabilite și care cuprind concluzii formulate cu obiectivitate.

În cadrul efectuării activității de control nu s-au constatat abateri de la regulile stabilite de comun acord cu toți actorii implicați în campanie, eventualele modificări survenite în programul medicilor stomatologi fiind anunțate din timp.

CAPITOL V – Imaginea campaniei

Campania de Promovare a Sănătății Orale a avut debutul la Liceul Teoretic "Jean Monnet", în data de 19 noiembrie 2018, unde au fost invitați și reprezentanți din presa scrisă. Personalul medical a informat copiii despre importanța igienei orale și le-a explicat cum să se spele corect pe dinți, astfel încât să prevină afecțiunile stomatologice.

Linkuri presă:

<https://sanatateabuzoiana.ro/campanie-de-promovare-a-igienei-orale-in-gradinitele-si-scolile-din-capitala/>

<https://ziarmedical.ro/2018/03/19/campanie-de-promovare-sanatatii-orale-pentru-copiii/>

De asemenea, a fost realizat spotul radio „Spală-te pe dinți”, cu durata de 30 de secunde.

*”Zâna ne-a dat dinți noi și frumoși,
Zâmbet larg când suntem bucuroși.
Dragi copii, noi mereu să-i îngrijim
Și de carii să-i ferim.*

*Spală-i de două ori pe zi cel puțin două minute. Nu consuma dulciuri și sucuri în exces și evită alimentele prea reci sau prea calde! Ai grijă de dinții tăi!
O campanie susținută de Primăria Capitalei prin ASSMB.”*

În perioada aprilie-iunie 2019 în autobuzele Societății de Transport București (STB) a rulat clipul video prin intermediul căruia au fost prezentate campaniile desfășurate de Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București în toate unitățile de învățământ de stat din București, în anul școlar 2018/2019.

Ecouri ale campaniei

Oana Dobrescu
26 martie · 🌐

Cum am ajuns acasă Deea mi-a arătat ce a primit la Gradina și mi-a explicat că trebuie să spele de două ori pe zi, două minute cât ține clepsidra. Le-a explicat un medic Stomatolog. Surprinzător a fost să vad că e un proiect al Administrației spitalelor și serviciilor medicale București. Mulțumiri!

👍👎👉 278

7 comentarii 22 distribuiri

Oana Dobrescu Darla poate au mai evoluat, sau au primit niste fonduri 😊. Iți dai seama că am găsit-o în baie, își tot freca dinții și nu înțelegeam ce se întâmplă, de regula în 20 de secunde era gata. Acum îmi tot arată cu degetul spre clepsidra 😊. Mi se pare mișto ideea, mai ales că și-a atins scopul
14săpt

Oana, e buna ideea. Eu doar ma amuzam ca ritualul nostru de seara ajunsese caratul orarului prin casa. Oricum de atunci am inceput sa ne spalam si dimineata, ca pana atunci ntz!
14săpt

Lili-ana Ciobanu Super idee! Felicitări celor care au gândit-o, dar și celor care au pus-o în aplicație!
14săpt

Raluca Mihaela Vilceanu Foarte frumoasa initiativa. Va asteptam și la gradina noastră!
14săpt

Ramona Victoria Cruceanu Fericitari și fetița mea a fost foarte încântată și chiar a renunțat la fosta periută pt aceasta.
14săpt

CAPITOL VI - Rezultatele campaniei

Campania desfășurată de-a lungul celor 2 ani și-a atins obiectivul, astfel că potrivit informațiilor oferite de medicii dentiști se observă o creștere a numărului de consultații și tratamente stomatologice în cabinetele școlare din Municipiul București.

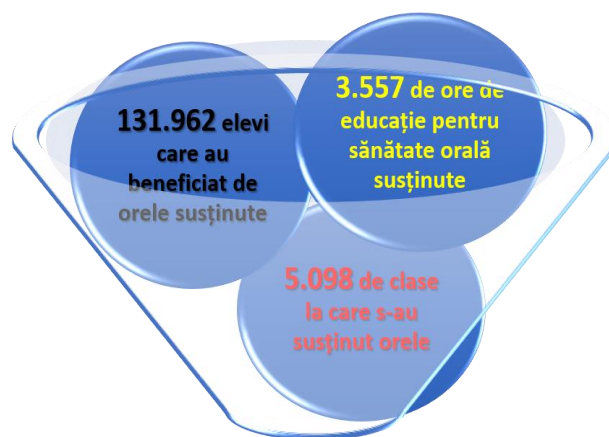
În perioada **septembrie 2018 - mai 2019**,
în cele **150** de cabinetele medicale
stomatologice s-au efectuat

116.118 tratamente

și

85.316 consultații.

În urma celor **3.577** de ore de educație pentru sănătate orală susținute din data de **19 noiembrie 2018** și până în data de **14 iunie 2019**, preșcolărilor și elevilor din clasele 0 – VII le-au fost explicate tehnica periajului corect, durata acestuia, frecvența cu care trebuie executat, copiii înțelegând necesitatea unui stil de viață sănătos în privința igienei orale și pentru a avea dinți sănătoși și frumoși.

Campania de Promovare a Sănătății Orale

Rezultatele acestui program au fost cele scontate, copiii fiind extrem de receptivi la mesajul educațional transmis de către cadrele medicale.

Rezultate:

- ✓ Creșterea numărului de copii informați în ceea ce privește importanța sănătății orale. Campania s-a desfășurat în toate grădinițele și unitățile de învățământ de stat din București, iar aproximativ 132.000 de copii au beneficiat de orele de educație pentru sănătate dentară;
- ✓ Conștientizarea de către copii a importanței consultului stomatologic. Astfel, putem observa că numărul de consultații și numărul de tratamente stomatologice au crescut considerabil;
- ✓ Utilizarea materialelor distribuite (Kit-urile ce conțin clepsidră și periuță de dinți, orarul, broșurile, chestionarele adresate elevilor claselor a V-a , a VI-a și a VII-a) au condus la responsabilizarea conduitei de igienă orală;
- ✓ Crearea și deprinderea unor reguli de bază cu ajutorul sfaturilor medicilor stomatologi;
- ✓ Creșterea numărului de elevi care adoptă măsurile recomandate în vederea eliminării factorilor de risc;
- ✓ Creșterea vizibilității și a utilizării de către preșcolari și școlari a cabinetelor stomatologice din incinta unităților de învățământ;
- ✓ Creșterea procentului numărului de copii fără carii.